

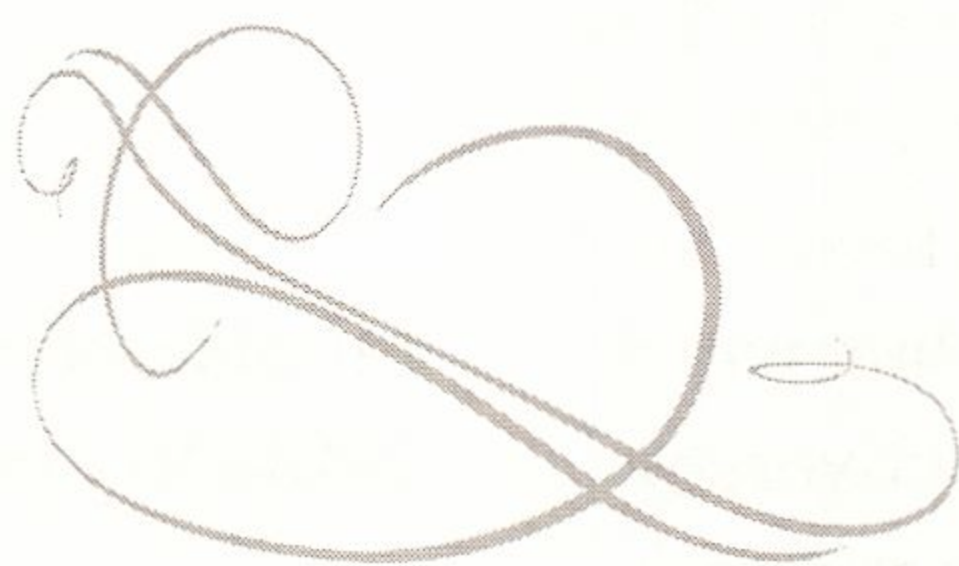
VIRI

Čok L. 1999. Zgodnja večjezičnost in izobraževanje. *Annales-Anali za istrske in mediteranske študije*, Separat, ZRS Koper, 111–126.

Čok L., Skela J., Kogoj B., Razdevšek-Pučko C. 1999. *Učenje in poučevanje tujega jezika*. Koper/Ljubljana: ZRS/PeF.

Šečerov N., Mihalič, Z. et al. 2001. *Učiteljeva priprava na pouk. Vodnik k načrtovanju pouka za učitelje tujih jezikov*. ZRSŠ.

Učni načrt za italijanščino kot drugi jezik v osnovni šoli na narodno mešanem območju Slovenske Istre. 1998.

E *Silva Karim*

J *Zavod RS za šolstvo*

Z P R E N O V A L I K O V N E V Z G O J E » S N I S O S A M O N O V I U Č N I N A Č R T I

U V eni zadnjih številčk revije Vzgoja in izobraževanje sem objavila dolgo, občasno kar pretresljivo zgodbo o nastajanju učnega načrta. Učni načrt za devetletno osnovno šolo je torej pripravljen. Ne zgolj tisti za predmet likovna vzgoja, pač pa tudi za obvezni izbirni predmet likovno snovanje v zadnjem triletju osnovne šole. Da bi bili učenci deležni se širših možnosti izobraževanja na področju likovnosti, je kurikularna komisija za umetnostno zgodovino pripravila tudi učne načrte za izbirne predmete s svojega področja. To so enoletni izbirni predmeti, ki jih prav tako izvajamo v zadnjem triletju osnovne šole. Naj jih naštejemo: kaj nam govorijo umetnine, življenje, upodobljeno v umetnosti, oblika in slog.

I Tudi za poučevanje vsebin omenjenih predmetov imajo likovni pedagogi po Odredbi o smeri izobrazbe strokovnih delavcev v devetletni osnovni šoli ustrezno izobrazbo.

S Seveda pa se prenova likovne vzgoje ne zgodi v trenutku, ko učitelj vrže stare učne načrte v kot ter začne poučevati po novih. Prenova je veliko več: kot pri vseh drugih predmetih je tudi pri likovni vzgoji prenova prežeta z novim, sodobnejšim pojmovanjem znanja.¹ Znanja, ki jih ponuja sodobna, napredna šola, naj bodo povezana in sistematična, uporabna in tudi kritična.

Sodobna šola ni usmerjena zgolj v kognicijo, pač pa spodbuja skladen telesni in duševni razvoj posameznika.

V delavnicah smo z učitelji razmišljali o njihovem pojmovanju znanja. Ugotavljam, da se jasno zavedajo, kakšno naj bo znanje. Veseli me, da se učitelji dobro zavedajo pomena kakovostnega, trajnega znanja. Prav to zavedanje pa je podlaga, na kateri lahko na strokovnih srečanjih skupaj razvijamo in izmenjujemo dobre ideje. V obliki delavnic iščemo zanimive načine, kako povečati aktivno vlogo učenca, kako ga uspešno motivirati, kako mu vzbuditi veselje do likovnega izražanja in kako dosepati, da bo njegovo znanje trajno, osmišljeno in povezano z življenjem.

Poslanstvo likovne vzgoje ni v tem, da »se naučimo kaj lepo narisati in pobarvati«. Pomembno je, da učencu ponudimo možnost, da se na svoj način izrazi. To lahko izvede v risbi, sliki, kipu ali v prostorski tvorbi. Pri tem spozna in uporabi določene likovne pojme, hkrati pa si

Pri prispevku Silve Karim *Samopodoba* – delavnica z osmošolci v 4. številki revije sta na str. 28 zamenjana napisa nad prvim in drugim stolpcem risb (pravilno: Kakšen sem, Kakšen se zdim drugim). Avtorici in bralcem se opravičujemo.

Uredništvo

N¹ Marentič Požarnik, B.: Psihologija učenja in pouka. Ljubljana, DZS 2000.

pridobiva izkušnje z likovnimi tehnikami, materiali in orodji. Ob dobrih spodbudah učitelja bo razvijal svojo ustvarjalnost, kajti le kreativen človek najde kreativne rešitve – ne le na likovnem, temveč tudi na drugih področjih.

Da pa bi se učenec lahko samostojno likovno izražal, mora spoznati gramatiko likovnega jezika – jezika, katerega osnovni izrazni elementi so točka, linija, barva in svetlo-temno. Otrok, ki bo imel že od najrosnejšega obdobja številne možnosti izražanja, bo odrasel v človeka, ki bo sposoben sprejemati in doživljati kulturne vrednote. Psihologa Toličič in Smiljanič - Čolanovič² pišeta, kako pomembno je, da ima otrok dobrega likovnega pedagoga z dovolj širokim umetniškim obzorjem, kajti le tak ga lahko vodi naprej: ne samo v likovnem izražanju, temveč tudi v razumevanju likovnih stvaritev.

Časi, ki jih živimo, so zaznamovani z vizualizacijo bolj kot kdajkoli doslej. Na ulici, v revijah, na računalniških monitorjih in v časopisih se srečujemo z vizualnimi (in likovnimi) sporočili. Med njimi so tudi likovne umetnine, najpogosteje zaprte v kulturnih hramih. Nekatera vizualna sporočila so nam vir informacij, druga so sugestivna in z nami manipulirajo. Nekatera so estetsko oblikovana, druga jih preglasujejo z agresivnostjo v oblikah in barvah.

Časi so torej taki, da otrok v tem vizualnem kaosu

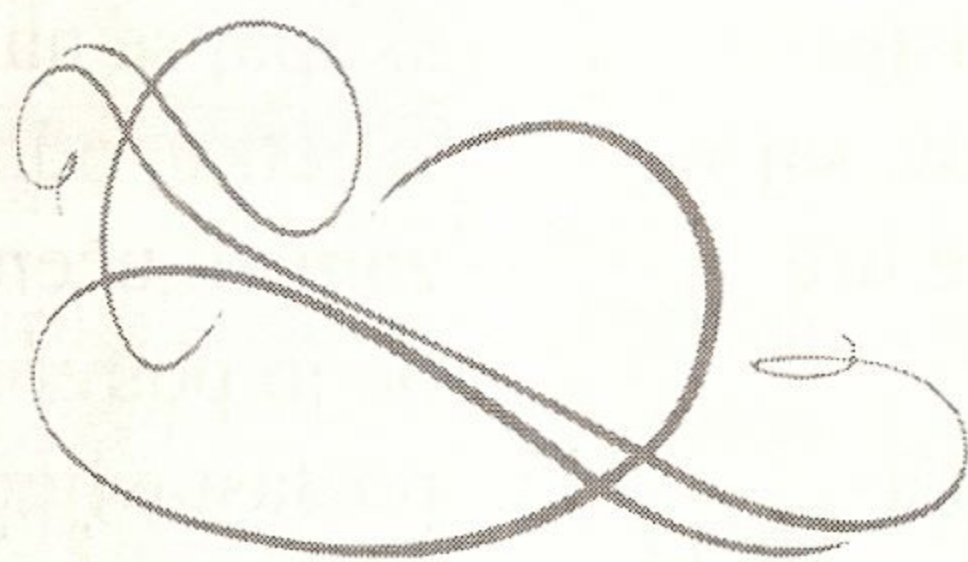
bolj kot kdajkoli prej potrebuje likovno vzgojo. Tako likovno vzgojo, pri kateri bo resnično dobro razumel in presojal likovna sporočila: tista, ki mu jih pripovedujejo umetnine, in tista, ki jih sporočajo številne bolj ali manj agresivne slike iz njegovega vsakdanjika.

Učni načrti za predmet likovna vzgoja ter učna načrta za obvezni izbirni predmet likovno snovanje, pa tudi tisti s področja umetnostne zgodovine imajo v začetnem delu zapisane splošne cilje predmeta. Ti cilji so tisti, za katero si prizadeva vsako načrtovanje učne ure.

Pri načrtovanju v sodobni šoli pa je pomembno tudi naslednje: Če bomo hoteli vzgojiti in izšolati učence v posameznike, katerih znanje je resnično kompleksno in vsestransko, se bomo morali učitelji različnih predmetov med sabo povezovati ter skupaj načrtovati svoje delo. Medpredmetne povezave v učnem načrtu niso zgolj prazna navedba, temveč sporočilo učiteljem, da svoje delo načrtujejo skupaj. Le če bodo učitelji delovali s svojimi vsebinami sinhronizirano, bodo drug drugemu učne vsebine podpirali in jih plemenitili z drugačnimi možnostmi, s tem bodo drug drugega razbremenili in dosegli še enega najpomembnejših ciljev prenove: razbremenili bodo učence.

V prenovo pa so zadnja leta usmerjeni tudi vsi likovni seminarji v organizaciji Zavoda RS za šolstvo, študijske skupine in strokovna srečanja učiteljev devetletk.

² Toličič, I, Smiljanič - Čolanovič. Otroška psihologija. Ljubljana, Mladinska knjiga, 1973.

Franko Florjančič

Zavod RS za šolstvo

TEHNIKA IN TEHNOLOGIJA

Na Zemlji je v trenutku zmanjkalo vse elektrike. Luči so ugasnile, dvigala obstala, vlaki nehali voziti, TV in radio sta utihnili. Avtomobili so postali kup nerabne kovine. Računalniki, hladilniki, štedilniki, ... tudi večina ur je obstala. Ustavil se je čas. Pravzaprav se je zavrteel nazaj. Za desetletja, stoletja, morda tisočletja.

In zmanjkalo je samo elektrike. In nič drugega. Obstalo je skoraj vse, kar nam pomaga živeti, brez česar danes več ne znamo. Ali se tega tudi zavedamo? Pomena tehnike in tehnologije? Ni pomembno. Jo bomo

uvažali iz Tajvana, Nemčije, Kitajske, Italije, Singapurja ... Pomembno je, da znamo kupiti. Naredili bodo drugi.

Ali je to res?

Predmet tehnika in tehnologija v devetletki v močno vpliva na razvoj otroka, na njegove psihofizične sposobnosti, umski in duševni razvoj.

Tehnika nas tako obkroža, da se njene navzočnosti skoraj ne zavedamo več. Edino takrat, ko odpove. Njeno poznavanje je pogosto izkustveno, razumevanje